

PEYGAMBER Yüce Allah; varlıkların en şerefli ve değerlisi olan insana akıl, irade, düşünme, anlama ve benzeri bir çok yetenek vermiş, bununla yetinmemiş ilk insan Adem (a.s.)'dan itibaren son Peygamber Hz. Muhammed (a.s.)'a kadar her topluma bir peygamber göndermiştir. 1608; 1575; 1606; 1605; 1606; 1575; 1605; 1577; 1575; 1604; 1575; 1582; 1604; 1575; 1601; 1610; 1607; 1575; 1606; 1584; 1610; 1585; "Hiçbir ümmet / toplum yoktur ki aralarında bir uyarıcı gelip geçmemiş olmasın" (Fatiha, 35/24) anlamındaki "yet bu gerçeği ifade etmektedir. Yüce Allah, peygamberler ve onlara verdiği kitaplar ile insanlara yol göstermiş, rehberlik etmiştir. Emir ve yasaklarını, helal ve haramlarını, öğüt ve tavsiyelerini kısaca özetini insanlara peygamberler vasıtasıyla bildirmiştir. Peygamberler Allah'ın dinini sürdürmek ve uygulamalı olarak insanlara açıklamışlar, onlara örnek ve rehber olmuşlardır. Kur'an'da "el" (el) ve "nebi" (haber getiren) kelimeleri ile ifade edilen "peygamber", Farsça bir kelime olup "nebi" kelimesi ile aynı anlamda yani "haber getiren" demektir. Kur'an'da Peygamberimiz (a.s.) bazen "nebi" bazen de "resul" kelimesiyle hitap edilmiştir. Peygamberimiz (s.a.v.) hem "nebi" hem "resul"dur. [2] Peygamberlerin ilki, Adem (a) [3] sonuncusu ise Hz. Muhammed (s.a.v.)'dir. [4] Peygamberlik "Allah ile" elde edilecek bir "görev" değildir. Peygamberlerin bir kısmının ismi, Kur'an'da zikredilmiş, bir kısmının ise zikredilmemiştir. Yüce Allah, bu şekilde bildirmektedir: 1608; 1604; 1602; 1583; 1575; 1585; 1587; 1604; 1606; 1575; 1585; 1587; 1604; 1575; 1605; 1606; 1602; 1576; 1604; 1603; 1605; 1606; 1607; 1605; 1605; 1606; 1602; 1589; 1589; 1606; 1575; 1593; 1604; 1610; 1603; 1608; 1605; 1606; 1607; 1605; 1605; 1606; 1604; 1605; 1606; 1602; 1589; 1589; 1593; 1604; 1610; 1603; "Andolsun (ey peygamberim!) Senden önce de peygamberler gönderdik. Onlardan sana kıssalarını anlattığımız kimseler de var, durumlarını sana bildirmediklerimiz kimseler de var..." (Mümin, 40/78. bk Nisa, 4/164). Kur'an'da isimleri geçen peygamberler şunlardır: Adem, İdris, Nuh, Hud, Süleyman, Lut, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup, Yusuf, Eyyub, Şuayb, Musa, Harun, Davut, Süleyman, İlyas, El-Yesa', Zekeriya, Yunus, Zekeriya, Yahya, İsa ve Hz. Muhammed. Ayrıca Kur'an'da haklarında bilgi verilen Zeyr, Lokman ve Zülkarneyn adlarında "Allah" kişinin peygamber mi veli mi olduğu konusunda ihtilaf edilmiştir. Yüce Allah, Hz. Adem'den Hz. Muhammed (a.s.)'a kadar pek çok peygamber göndermiştir. Bunların hepsinin isimlerini bilemiyoruz. Bir hadis-i şerifte insanlara gönderilen peygamber sayısının 124 bin olduğu bildirilmektedir. Sahabeden Ebu Zer' (Gıfır); -Yâ Resulellah! Nebilerin evveli hangisidir, diye sormuş Peygamberimiz (s.a.v.) de; "Adem'dir" demiştir. -O nebi mi idi diye sormuş, 'evet nebi idi' cevabını vermiştir. [5] -Ey Allah'ın

[22] Peygamberin bu görevini beyan etmektedir. "Tebliğ", Kur'an'ı insanlara ulaştırmaktır. Peygamberin görevi insanları dine zorlama değil sadece duyurmaktır: "Peygambere dâsen sadece tebliğdir (zorlama değil)" (Mide, 5/99. bk. Nahl, 16/82). "Sen onlar üzerinde bir zorba değilsin" (Ğşiye, 88/22). "Sen onların üzerine bir zorlayıcı değilsin..." (Kıf, 50/45). İnsanları Kur'an'a davet etmek, onlara va'z etmek ve öğüt vermek "Davet"; İslam'a ceditil; ağırmak ceditil; "va'z" ve "öğüt" (tezkire); insanlara nasihat etme, onları iyiye, güzel ve doğruya teşvik etme, ilahicir; gercedil; ekleri hatırlatma görevidir. Yüce Allah, Peygamberin bu görevi ile ilgili şöyle buyurmuştur: "Sen ancak öğüt vericisin" (Ğşiye, 88/21). [23] İnsanlara dini öğretmek (talim) "Talim"; Kitabı, Hikmeti ve insanların bilmediklerini öğretme görevidir. Yüce Allah bu hususu Kur'an'da şöyle bildirmektedir: "O (Allah) ki,

ümmiler içinde kendilerinden olan, onları temizleyen, onlara Kitap ve Hikmeti
öğreten bir peygamber gönderdi” (Cuma, 62/2). İnsanları
uyarmak ve müjdelemek (tebîr ve inzîr) “Tebşir”; ödü
va’d ederek insanları, iman ve sîlih amellere teşvik etmek, iman edip sîlih
ameller işleyenleri Allah’n nimeti ve cenneti ile müjdelemektir. “İnzîr
” ise, ilahî ceza olduğunu bildirerek inkar ve isyan olan inanç;
söz, fiiller ve davranışlardan sakındırmaktır.Peygamberimiz (a.s.)
Kur'în’da “beşîr”; “mübeşşir” ve
“nezîr” olarak nitelenmiştir: يا ايها
النبي انا
ارسلناك
شاهدا و مبشرا
و نذيرا “Ey Peygamber! Biz seni şahit,
müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik” (Ahzîb, 33/45. bk. 34/28).
Peygamber (a.s.), îman edip sîlih amel işleyenleri cennet ve nimetleriyle
müjdeler,[\[25\]](#) kafirleri,[\[26\]](#) münafıkları[\[27\]](#) ve dini görevini yapmayanları azapla
uyarır.[\[28\]](#) İnsanları temize çikarmak (tezkiye) "Tezkiye", Peygamberin; insanları
tevhide (Allah’ı bir olarak kabul etmeye) davet ederek onları şirk (Allah’a
ortaklar koşma), inkar ve isyandan kurtarmaya vesile olmasıdır. Yüce Allah peygamberin bu
görevini şöyle bildirmiştir: كما
ارسلنا فيكم
رسولا منكم
يتلوا عليكم
اياتنا و
يزكيكم و
يعلمكم
الكتاب و
الحكمة و
يعلمكم ما لم
تكونوا
تعلمون “Nitekim içinizden size
îyetlerimizi okuyan, sizi temizleyen, size kitap ve hikmeti öğreten, ayrıca
bilmediklerinizi de öğreten bir peygamber gönderdik” (Bakara, 2/151). İnsanlara
şahit olmak "Şahit olma"; Peygamberin, dünyada; Kur'în hükümlerini tatbik
ederek insanlara gösterme, Kiyamet günü ise, müminlere ve diğ
ümmetlerin şahitlerine tanıklık etme görevidir. Yüce Allah bu hususu şöyle
bildirmiştir: و كذالك
جعلناكم امة
وسطا لتكونوا
شهداء على
الناس و يكون
الرسول عليكم
شهيدا “İşte böyle insanlara şahit olmanız
Peygamberin de size şahit olması için sizi orta bir ümmet yaptık...” (Bakara,
2/143. bk. 4/41). İnsanlara örnek olmak (üseve-i hasene) "Üseve-i hasene",
Peygamberin; söz, fiil ve davranışlarıyla insanlara örnek olmasıdır.
لقد كان لكم قي
رسول الله

يتفكرون “… (Ey Muhammed!) Sana bu zikri (Kur'ân’ı) indirdik ki kendilerine indirileni insanlara açıklayasın tâ ki, düşünüp üğüt alsınlar” (Nahl,16/44. bk. Nahl, 16/64). Peygamberimiz (a.s.), bu görevini Kur'ân’a veya Kur'ân dışı vahye dayanarak veya içtihatta bulunarak yerine getirmiştir. Namazların ilk ve son vakitleri,[29] rekatları ve kılınış biçimleri,[30] zekatın hangi mallardan ne miktarda verileceği,[31] boşanmanın şekli,[32] kadınların hayız ve nifas hallerinde namaz kılamayacakları ve oruçtutamayacakları[33], çocuklara, hastalara, yolculara ve kadınlara cuma namazının farz olmayışı,[34] mestlerin üzerine meshedilmesi, fitır sadakası, revatip sünetler, teravih, bayram ve cenaze namazları[35]... gibi pek çok dini görev Peygamberimiz tarafından açıklanmıştır. Bazı âyetlerin mücmel, müphem ve muhtasar olması sebebiyle Kur'ân'ın açıklanmaya ihtiyacı vardır. İnsanların Kur'ân'ı kendilerine rehber edinebilmeleri, hükümlerine, emir ve yasaklarına uyabilmeleri için iyice anlaşılması ve nasıl uygulanacağını bilmesi gerekir. Allah, bu görevi peygamberine vermiştir. Peygamberimiz, hakkında ayet bulunmayan konuları açıklığa kuvuşturmuştur.[36] Peygamberimizin Kur'ân’a ilave olarak ortaya koyduğu hükümlerin asılları icmal olarak Kur'ân’da vardır.[37] Yüce Allah Peygamberimize “helal ve haram kılma” görevi vermiştir. و يحل لهم الطيبات و يحرم عليهم الخبائث “…(O ümmî Peygamber), onlara temiz şeyleri helal, pis şeyleri haram kılar...” (Araf, 7/157. bk. Tevbe, 9/29) anlamındaki âyet bunun açık delilidir. Kur'ân’da yer almadığı halde Peygamberimizin haram olduğunu bildirdiği bir çok husus vardır Mesela; bir kadının teyzesi, halası, kız ve erkek kardeşlerinin kızları ile bir nikah altında bulundurulması,[38] ehli merkep,[39] katır, aslan, kaplan, fil, kurt, maymun, köpek gibi pençesi bulunan vahşi hayvanların; kartal, atmaca, şahin ve doğan gibi tırnaklarıyla avlanan yırtıcı kuşların ve fare, köstebek ve akrep gibi haşeratın etlerinin yenilmesi[40] erkeklerin altın zinet takınmaları ve ipek elbiseler giymeleri, altın ve gümüş kaplardan su içilmesi ve yemek yenilmesi[41] Peygamberimiz tarafından yasaklanmıştır.Peygamberimiz (a.s.) Kur'ân'ı açıklama görevini şu şekilde yapmıştır: Kur'ân hükümlerini, emir ve yasaklarını süzleriyle teyit etmiştir Mesela Peygamberimizin (a.s.), الدال على الخير كفاعله “Hayra delalet eden onu işleyen gibidir”,[42] من دل على حير فله مثل اجر فاعله ,"Kim bir hayra delalet ederse bu kimseye o hayrı işleyenin sevabı gibi sevap verilir"[43] süzleri, و تعاونوا على البر و التقوى “Birr (hayır, iyilik ve güzel ameller) ve takvada yardımlaşın” (Mâide, 5/2) ayetini teyit etmektedir. Maide Suresinin 6. ayeti abdest alınmadıkça namaz kılınmaması gerektiğini ön görmetedir. Peygamber’ın (a.s.), لا تقبل صلاة من احدث ختى يتوضا “Abdestini bozan kimse (yeniden) abdest

almadık¸a namazı kabul olmaz”[\[44\]](#) sözü bu ayeti teyit etmektedir. Bazı ayetleri tefsir etmiştir الذينامنواولميلبسواايمانهمبظلماولئكلهمالامنوهممهتدون“İman edenler ve imanlarına zulüm karıştırmayanlar, işte güven onlarıdır ve hidayete ermiş olanlar da onlardır” (En'âm, 6/82) ayetinde ge¸en “zulüm” kelimesini Peygamberimiz (a.s.), Lokman Suresinin 31. ayetinde ge¸en “şirk (Allah’a ortak koşmak) ile tefsir etmesi buna örnektir. [\[45\]](#) Kur'ân’ın genel hükümlü ayetlerini tahsis etmiştir Mesela, عليكمالميتةوالدم... حرم“İti ve kan size haram kılındı” (Mâide, 5/3) ayetinde ge¸en “meyte” (ölü eti) ve “dem” (kan) kelimeleri umum ifade eden lafızlardır. Peygamberimiz (a.s.), ölü etlerinden balık,[\[46\]](#) ¸ekirge[\[47\]](#) ve keleri[\[48\]](#) bu hükümlerden istisna ederek ayeti tahsis etmiştir. Kur'ân’ın mutlak hükümlerini takyid etmiştir فاقرؤاماتيسرمنالقران“(Namazda) Kur'ân’ın dan kolayınıza gelen (ayetleri) okuyun”[\[49\]](#) ayeti namazda mutlak olarak her hangi bir ayetin okunmasını ifade etmektedir. Hz. Peygamberimiz (a.s.), لاصلاةلمنلميقرابفاتحةالكتاب“Fatıha okumayanın namazı olmamıştır”[\[50\]](#) sözü ile her namazda fatıha okunmasını gerekli görerek ayeti takyid etmiştir. Kur'ân’ın mücmel âyetlerini a¸ıklamıştır Kur'ân’ın da müteaddit defalar اقيمواالصلوة“namaz kılınız” (Bakara, 2/43) emri mücmel (kapalı) olarak verilmiş ancak namazın nasıl kılınacağı a¸ıklanmamıştır. Hz. Peygamberimiz (a.s.), uygulamalı olarak namazın kılınışını öğretmiş ve صلواكمارايتمونياصلي“Beni görüğünüz gibi namaz kılınız” buyurmuş[\[51\]](#) ve namazın nasıl kılınacağını ashabına öğretmiştir. Kur'ân’ın müphem âyetlerini a¸ıklığa kavuşturmuştur Kur'ân’ın da oru¸ ile ilgili olarak, وكلواواشربواحتىيتبينلكمالخيطالابيضمنالخيطالاسودمنالفجرثماتمواالصيامالىالليل

“Şafağın beyaz ipliği siyah ipliğinden ayırt edilinceye kadar yiyin, için, sonra ta gece oluncaya kadar orucu tamamlayın...” (Bakara, 2/187) ayetindeki “ak iplik” ve “kara iplik”, müphem (anlamı kapalı) kelimelerdir. Hz. Peygamberimiz (a.s.), bu kelimeleri, هو سواد الليل و بياض النهار “Gündüzün beyazlığı ve gecenin karanlığı” [52] olarak açıklayarak ayetin müphemliğini gidirmiştir. Kur'ân’n müşkil âyetlerini tavzih etmiştir و اعدوالهم ما استطعتم من قوة "Gücünüz yettiği kadar kuvvet hazırlayın” (Enfâl, 8/60) âyetindeki “kuvvet” kelimesini Hz. Peygamberimiz (a.s.), القوة الرمي “kuvvet, atmaktır”[53] sözü ile & açıklığa kavuşturmuştur. Peygamberimiz Hz. Muhammed (a.s.), “açıklama” görevini Allah’tan aldığı ilave bilgi ile yapmıştır. Şu örnekleri verebiliriz: قد نرى تقلب وجهك في السماء فلنولينك قبلة ترضيها فول وجهك شطر المسجد الحرام و حيث ما كنتم فولوا وجوهكم شطره “(Ey Muhammed!), Biz senin yüzünü göğre doğru çevirip durduğunu (vahiy beklediğini) görüyoruz. Elbette seni hoşlanacağın kibleye döndüreceğiz. (bundan böyle) yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir”, (Bakara, 2/144) ayetinden; öncleri Kudüs’teki Mescid-i Aksa cihetine doğru namaz kılınırken kiblenin Mekke’deki Mescid-i Haram cihetine çevrildiğini öğreniyoruz. Kur'ân’da, kiblenin Mescid-i Aksa cihetine doğru & olduğunu bildiren ayet yoktur. & Peygamberimiz (a.s.), Mescid-i Aksa cihetine kendi içtihadı ile değil, Allah’tan aldığı Kur'ân dışı & bilgi (vahy-i gayri metlüv) ile & namaz kılmıştır. Eğer kendi içtihadı ile olsaydı kiblenin değişmesi için vahiy beklemezdi. و ما ينطق عن الهوى ان هو الا وحي يوحى “O (peygamber) kendi heva ve hevesinden konuşmaz. (Hak Din adına her) konuştuğu ancak kendisine vahyolunan bir vahiydir” (Necm, 53/3-4) anlamındaki âyette &geçen “vahiy” ve “konuşma” lafızları hem Kur'ân’ı hem de Kur'ân dışı vahyi (sünneti) içerir. Bu lafızları sadece Kuran’a indirgemek, âyeti tahsis etmek(anlamını daraltmak) tır ki bu, delilsiz ve keyfi bir görüştür. Ayrıca ayette (و ما ينطق) “o konuşmaz” denilip (و ما يقرا) & “o okumaz” denilmemesi de bu ayetteki nutkun (konuşmanın), Sünneti de içerdiğine delalet eder.[54] Hadislerde Peygamberin (a.s.) Kur'ân dışı vahiy aldığına dair pek çok örnek vardır. Cibril’ın (a.s.), insan suretinde gelip Peygamber’e (a.s.), İman, İslam ve

İhsan'ın ne olduğunu sorması ile ilgili hadis bunun en güzel örneğidir.[55] Cibril (a.s.), Hz. Peygamber'e Kur'an indirildiği gibi sorulduğunda iniyor[56], ona ayetleri ve dini hükümleri ayrıntılı olarak açıklıyordu. Peygamberimiz (a.s.), kendisine vahiy gelmeyen bir konuda bir şey sorulduğu zaman "bilmiyorum" der veya vahiy gelinceye kadar cevap vermez ve kendi rüşü ile ve kıyasla (bir şey) söylemezdi.[57] Hz. Peygamberimiz (a.s.), "Bana Kur'an ve onun gibi bir misli verildi" diye buyurmuştur.[58] SONUÇ: Allah, rehber ve örnek olsunlar diye ilk insandan itibaren her topluma bir peygamber göndermiştir. İlk peygamber Adem (a.s.), son peygamber Hz. Muhammed (a.s.)'dir. Bu ikisinin arasında gelip geçen peygamberlerden Kur'an'da sadece 25'inin ismi zikredilmiş diğerlerinin isimleri zikredilmemiştir. İsimlerini bildiğimiz ve bilmediğimiz peygamberlere iman etmek imanın altı esasından biridir. Bu peygamberlerinden birine iman etmeyen kimse mümin ve müsliman olamaz. Peygamberler, akıllı, güzel, venilir, dürüst, zeki ve sâadık, doğru insanlardır. Peygamberler bu dünya için gönderilmiştir. Allah'tan aldığı görevleri yerine getirmişler, hak dinini insanlara tebliği etmişlerdir. Son Peygamber Hz. Muhammed (a.s.), diğerlerinden farklı olarak bu dünya insan ve cinlere peygamber gönderilmiştir. [1] Bu Kur'an Din İşleri Yüksek Kurulu tarafından hazırlanmıştır. [2] Ahmed, V, 178. [3] Ahmed, V, 178. [4] Ahmed, V, 266.. [5] Ahmed, V, 179. [6] Ahmed, V, 179. [7] Ahmed, V, 179. [8] Ahkaf, 46/35. [9] Taberî, XXVI, 37. Kurtubî, XVI, 220 [10] Hakim, Müstedrek, II, 546. [11] Meryem, 19/29-33; Al-i İmran, 3/46. [12] Al-i İmran, 3/49. [13] A'raf, 7/107. [14] İsrâ, 17/1. Necm, 53/10-18. [15] Müslim, İ, 37, 40. [16] Sebe', 34/28, Cin, 72/1-2, 14. [17] Tirmizi, Menakıb, 1. V, 588. [18] M. H. Hart, En Etkin 100, s. 1. [19] Ahmed, I, 5. Müslim, Fedail, 3. II, 1782. [20] Ahmed, V, 138. [21] Ahmed, I, 281. [22] bk. Bakara, 2/151. İsrâ, 17/106. [23] bk. Ahzâb, 33/45-46. [24] bk. Zâcîriyat, 51/56. Kasas, 28/87. [25] Bakara, 2/25. [26] Tevbe, 9/3. [27] Nisa, 4/138. [28] Tevbe, 9/34. [29] bk. Tirmizi, Salat 1. I, 279. Ebu Davud, Salat 2. I, 274. Müslim, Mesacid, 166. I, 425. [30] bk. Buhârî, Müslim ve Ebu Davud Kitabı'na Salat bölümü. [31] Buhârî, Müslim ve Ebu Davud, Kitabı'na Zekât bölümü. [32] Hadis kitaplarının kitabı'na talak bölümü. [33] Tirmizi, Taharet, 97. I, 234. Tirmizi, bu fakihlerin hayızlı kadının orucu kaza edip namazı kaza etmeyeceği konusunda ittifak ettiğini söylemiştir. Sünen, I, 235. [34] Ebu Davud, Salat, 215. I, 644. [35] Hadis kitaplarının Kitabı'na İlyeyn, ve Kitabı'na Cenaiz bölümü. [36] Mesela bk. Ahzâb, 33/36, Nisa, 4/59, 65 ve Nur, 24/51. bk. eş-Şâfiî, S. 61, 62. [37] Ebu Zehra, el-Usûlü'l-Fıkh, S. 113-114. [38] Buhârî, Nikah, 27. VI, 128. Nisa suresinde evlenilmesi haram olanlar 23-24 ayetlerinde sayılmış sonra "bunlardan tesisi size helal kılındı" denilmiştir. Ayetlerde, hadiste zikredilen kadınlar yoktur. Dolayısıyla bu hadis, 4/24 ayetini tahsis etmektedir. Ebu Zehra, S. 113. [39] Müslim, Sayd, 24. (II, 1538). [40] Ebu Davud, Et'ime, 33. IV, 159. Müslim, Sayd, 14-16. II, 1533-1534. [41] Tirmizi, Libas, 1-2. Ala'ddin Abidin, el-Hediyetü'l-Alâiyye, s. 223-225. Kahraman Yay. İst. 1984 [42] Tirmizî, İlim, 14; V, 41. [43] Müslim,

İmâcîre, 133. II, 1506. [44] Buhârî, Vudu, 3. I, 43. [45] Müslim, İman, 197; I, 114-115. [46] Ebu Davud, Etmâ, 36. IV, 166. [47] Ebu Davud, Etmâ, 35. IV, 165. Müslim, Sayd, 52. II, 1546. [48] Müslim, Sayd, 40. II, 1542. [49] Müzzemmil, 73/20. [50] Tirmizi, Salat, 183. II, 25. Müslim, Salat, 34-36. I, 295. [51] Buhârî, Ezan, 18. I, 155. [52] Buhârî, Tefsir, 28; V, 156. [53] Müslim, İmare, 167; II, 1522. [54] Ayrıca bk. Nisa, 4/113. Tahrim, 66/3; Ahzâb, 33/34. [55] Mesela bkz. Ebu Davud, Kader, 17. V, 69-73. [56] Mesela bk. Dirim; Mukaddime, 49. s. 145. Ebû Dâvud, Merasil, 55. [57] Buhârî, İtisam, VIII, 148. [58] Ebu Davud, Sünnet, 6. V, 10. Ahmed, IV, 131. Hattâbî, "Hadisi, Kitaba arz etmeye gerek olmadığına" bu hadis delildir. "Cedil; ne zaman Resulullah'tan bir sâz/hadis, sabit olursa bu bizzat delildir. "Size bir hadis gelirse onu Allah'ın kitabına; arz edin. Eğer Kitaba uygunsa alın, muhalifse terk edin" şeklindeki rivayetin aslı yoktur. "demıştır. Mevlîm; s-Sünen, V, 11. Ebu Davud'un Süneni'nin hamışında.

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)